

LASS – Nyhedsbrev september 2024.**Indhold:**

1. Fra LASS' Styrelse.
2. Kurser og møder i LASS.
3. Til og fra medlemmerne.
4. Hjemmesiden & Nyhedsbrevet.
5. Arrangementer.

Ad 1: Fra LASS' Styrelse:

Referater mm. kan findes under punktet "Styrelsen for LASS" i menuen på websitet, når de er blevet godkendt af Styrelsen.

Dette gælder også mødet den 3. september 2024.

- # -

Nedlæggelse af LASS

Som I ved, alle jer medlemmer af LASS, har LASS' styrelse tidligere orienteret jer om overvejelserne om at nedlægge LASS. Det tog fart ved LASS' årsmøde i marts, og LASS' styrelse besluttede efter årsmødet, at LASS nu har haft sin tid, og at tiden er inde til at nedlægge LASS.

Det vil ske ved to på hinanden følgende generalforsamlinger, den anden af disse er:

tirsdag den 8. oktober 2024 kl. 19.30
i Rødding Centret, Søndergyden 15, 6630 Rødding, mødelokale 2.

Hvorfor skal LASS nedlægges?

Styrelsen for LASS har besluttet at foreslå at nedlægge LASS, fordi:

- i de senere år har der været stærkt faldende deltagelse i LASS' årsmøder – i år var der deltagere fra ganske få af de omkring 60 medlemsarkiver i LASS, ud over de arkiver, styrelsen selv repræsenterer
- der har i flere år været vakante pladser i LASS' styrelse – det har simpelthen ikke været muligt at fylde pladserne op
- arkivrådene og arkivsamvirkerne har i vidt omfang overtaget de opgaver, som LASS tidligere varetog, især kurser og undervisning
- der har været faldende eller ikke tilstrækkeligt antal deltagere i LASS' seminarer mv.
- vejledningsopgaver har flyttet sig, siden LASS mistede sin lokalhistoriske konsulent
- der kommer stort set ikke indlæg til LASS' nyhedsbrev fra arkiverne, hvilket gør det vanskeligt at sikre information arkiverne imellem

LASS' styrelse ser det derfor sådan, at LASS er blevet overflødig. Det på trods af, at LASS har forsøgt at skifte kurs til at være et bindeled mellem arkiverne og en interesseorganisation, som kunne påtage sig nogen af de mere generelle opgaver og emner, som hverken andre arkivsamslutninger eller arkiverne selv kunne løse eller varetage.

Altså: For at nedlægge LASS skal der afholdes to ekstraordinære generalforsamlinger, med minimum 4, maksimum 8 ugers afstand, og LASS' styrelse indkalder nu til den første af de to ekstraordinære generalforsamlinger, på datoerne den 3. september og den 8. oktober.

Med venlig hilsen
Styrelsen.

- # -

Næste styrelsesmøde er pt. ikke planlagt.

Spørgsmål eller emner, der ønskes drøftet på et Styrelsesmøde, kan indsendes løbende, men gerne senest 8 dage før et styrelsesmøde via mail til formanden for LASS.

- # -

Kontingent til LASS:

Kontakt kassereren via mail: tilmeld@lass-sdjarkiver.dk ved spørgsmål ang. kontingent.

- # -

Ad 2: Kurser & møder i LASS: Der er pt. intet til dette punkt.

- # -

Ad 3: Til og fra medlemmerne:

Else Egholm – En lokalhistorisk ildsjæl er gået bort

Else Egholm, tidligere arkivleder på **Gråsten Lokalhistoriske Arkiv**, er gået bort den 2. september i en alder af 86 år. Else satte gennem mere end 20 år et dybt aftryk i arkivverdenen og efterlader sig et varigt indtryk hos alle, der kendte hende.

Else Egholm blev født den 9. april 1938 i Haderslev og flyttede i 1956 til Gråsten, hvor hun fik arbejde som sygehjælper på Kong Christian den Tiendes Gighospital. Det var her, hun mødte sin mand, Per Egholm, en af de sidste fiskere i Gråsten. De blev gift i 1958 og fik sammen datteren Jette, som sad ved hendes side, da Else sov fredeligt ind i sit hjem på Toldbodgade.

Else var en foregangskvinde med mange roller i sit arbejdsliv. Hun var ikke bange for at tage ansvar og udtrykke sin mening, hvilket førte til, at hun på et tidspunkt blev A-kasseleder i Kvindeligt Arbejderforbund i Aabenraa. Efter sin pensionering blev hun en central skikkelse som leder af Gråsten Lokalhistoriske Arkiv, hvor hun i over 20 år spillede en afgørende rolle i bevaringen og formidlingen af vores fælles kulturarv. Især havde hun en evne til at gøre lokalhistorien levende og nærværende gennem utallige udstillinger og udgivelser. Else arbejdede utrætteligt og bidrog til mange udgivelser, herunder som redaktør af Historisk Forening for Graasten By og Egn. Årsskrift. Hun var i gang med at indsamle oplysninger til en bog om gartnerier og frugtavlere i Gråstenområdet, da hun gik bort.

Elses engagement og passion for historie og arkivering var tydelig i alt, hvad hun foretog sig. Hun var kendt for sin grundighed og omhyggelighed, og hun satte bl.a. en ære i at besvare forespørgsler hurtigt og korrekt. Hun var altid parat til at hjælpe andre og var en uvurderlig ressource for dem, der søgte viden om lokalhistorien. I Sønderborg Kommunes Lokalhistoriske Arkivsamvirke var Else Egholm i SKLAs tidlige år aktiv i bestyrelsen, men også meget aktiv i Kursus og PR-gruppen, og med til at få rigtig mange gode kurser afholdt lokalt.

For sit store arbejde blev Else Egholm hædret som æresmedlem af Historisk Forening for Graasten By og Egn. Hendes viden og hukommelse omkring lokalhistorien var enestående og inspirerende, og hun efterlader et stort tomrum både i arkivet og hos alle, der kendte hende. Else vil blive husket for sin faglige dygtighed, sin hjælpsomhed, sit store hjerte og sin evne til at forbinde fortiden med fremtiden. Hun trådte altid til, når der var brug for hjælp, uden at sætte sig selv forrest.

Elses Egholm vil blive savnet, men hendes arbejde og ånd vil leve videre i det arkiv hun elskede så højt.

Æret være hendes minde.

Preben Vagn Knudsen

Gråsten Lokalhistoriske Arkiv har netop deltaget i Slægtsforskerdage i Kolding med flere interessante indlæg, og i den forbindelse har vi afleveret 3 store kasser med bøger vi enten havde dubletter af, eller de var ikke relevante for arkivet, til Danskernes Historie Online (Slægtsforskerens Bibliotek). Det er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. De scanner hæfter, tidsskrifter og bøger og gør dem tilgængelige for os alle. Det er en guldgrube af information der er rimelig let at søge i. Kig forbi på: <https://slaegtsbibliotek.dk/>

Lige nu efterlyser DHO især lokale adressebøger kontakt dem næste gang der skal kasseres bøger 😊

- # -

Ad 4: Hjemmesiden & Nyhedsbrevet:

På LASS' website findes en side med oplysninger om de enkelte medlemsarkiver / medlemsforeninger. Se linket i menuen på LASS' website.

Der er pt. kun **24** arkiver/foreninger, der har fulgt opfordringen til at indsende kontaktoplysninger. Opfordringen er gentaget i Nyhedsbrevene siden december 2023 og i flere Nyhedsbreve i 2024. Filen kan findes på dette link: <https://lass-sdjarkiver.dk/lass-nyhedsbrev/nyhedsbreve-2024/>.

LASS' website er siden sidste Nyhedsbrev i juni 2024 blevet opdateret med bl.a.:

- Nyhedsbrevet for september 2024.
- Referat af den ekstraordinær generalforsamling 3. september 2024.
- Indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling 8. oktober 2024.

Rettelser til hjemmesiden og oplysninger om arrangementer, links, ideer eller andre bidrag sendes til webmaster@lass-sdjarkiver.dk.

Omtaler af arrangementer og diverse indlæg til hjemmeside og nyhedsbrev *foretrækkes* tilsendt pr. mail som *tekstfiler* eller som pdf-filer - meget gerne sammen med illustrationer f.eks. foto eller arkivets / foreningens logo i jpg-format.

Angiv også gerne arkivets / foreningens website, så linket kan blive bragt ved arrangementet.

Næste ordinære nyhedsbrev forventes udsendt medio **oktober 2024**.

Sidste frist for indsendelse til næste Nyhedsbrev er derfor den 10. oktober 2024.

- # -

Ad 5: Arrangementer i september og oktober 2024:

Der er pt. ikke indsendt omtaler af arrangementer til LASS' webmaster:

September 2024:

Rigsarkivet Aabenraa indbyder til **Tastegruppe onsdag den 18. september 2024**.

Vil du arbejde med historiske kilder? Har du en computer, tid og lyst til at læse gammel håndskrift? Så er det måske noget for dig at blive frivillig indtaster.

I [Rigsarkivets indtastnings-portal](#) kan du være med til at afskrive arkivalier og gøre dem søgbare, så alle kan få adgang til dem på en nem måde.

Hvis du har lyst til at mødes med andre, kan du være med i tastegruppen. Her kan du få hjælp fra personalet og udveksle erfaringer med andre tastere.

Du skal medbringe bærbar computer, som skal kunne gå på trådløst net. Vi sørger for kaffe og kager.

Som noget nyt vil der også være tastedage *nogle onsdage* i læsesalens åbningstid

LASS Lokalhistoriske Arkiver og Samlinger i Sønderjylland

Tid og sted: Onsdag den 18. september 2024, kl. 10.00 til 14.45, Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding sker via e-mail til: crowd@rigsarkivet.dk. Tilmeldingsfrist den 16. september 2024.

- # -

Kom til "**Håndværkets Dag**" i **Christiansfeld** lørdag den 21. september 2024 fra kl. 10-15.

Her kan du bl.a. møde [Christiansfeld Lokalhistoriske Arkiv og Forening](#).

Kl. 10.15 bliver Christiansfelds Lokalhistoriske års kalender 2025 udgivet. Den omhandler Besættelsen og Befrielsen 1940-45.

Der er både foredrag, workshops og noget for børn.

Det foregår i og omkring Søsterhuset, Nørregade 14, 6070 Christiansfeld.

Hele programmet for "Håndværkets Dag" kan ses på [Museum Kolding](#).

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 26. september 2024 til arrangementet "**Vejledning i slægtsforskning og arkiver**", hvor garvede slægtsforskere stiller deres viden og erfaring til rådighed.

Tid og sted: Kl. 10.00-14.00. Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding er ikke nødvendig.

HUSK: Sygesikringskort og billed-ID, da alle læsesalens gæster skal registreres.

Læs mere på Rigsarkivets website under [arrangementer](#).

- # -

[Historisk Forening for Gråsten By og Egn](#) inviterer til foredrag ved Mogens P. C. Jacobsen med emnet: "**Gråsten – en byvandring i billeder**".

Det foregår torsdag den 26. september 2024 kl. 19.00 i arkivet, Nygade 14, 6300 Gråsten.

Gratis adgang for medlemmer, Ikke-medlemmer 50,-. Kaffe og kage 50,-

Af hensyn til kaffen og pladsen er det nødvendigt med **tilmelding** til Birgitte Hell på tlf. 20 82 59 24 eller mail birgitte.hell@gmail.com senest den 24. september.

- # -

Oktober 2024:

Rigsarkivet Aabenraa indbyder til **Tastegruppe** torsdag den 3. oktober 2024.

Vil du arbejde med historiske kilder? Har du en computer, tid og lyst til at læse gammel håndskrift? Så er det måske noget for dig at blive frivillig indtaster.

I [Rigsarkivets indtastnings-portal](#) kan du være med til at afskrive arkivalier og gøre dem søgbare, så alle kan få adgang til dem på en nem måde.

Hvis du har lyst til at mødes med andre, kan du være med i tastegruppen. Her kan du få hjælp fra personalet og udveksle erfaringer med andre tastere.

Du skal medbringe bærbar computer, som skal kunne gå på trådløst net. Vi sørger for kaffe og kager.

Som noget nyt vil der også være tastedage *nogle onsdage* i læsesalens åbningstid

Tid og sted: Torsdag den 3. oktober 2024, kl. 9.00 til 12., Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding sker via e-mail til: crowd@rigsarkivet.dk. Tilmeldingsfrist den 30. september 2024.

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 10. oktober 2024 til foredraget: "**Faldne engle og knoglemænd**".

Foredraget er historien om de ukendte danske SS-desertører og deres mange forskellige skæbner under 2. Verdenskrig.

Mænd som frivilligt gik i tysk krigstjeneste, men som fortrød, og for hvem det lykkedes at desertere, mænd som det mislykkedes for og som efterfølgende blev straffet for deres udåd af de tyske SS-krigsretter og derfor havnede i straffelejre og straffe-afdelinger ved fronten.

Foredragsholder er museumsinspektør Dennis Larsen, Frøslevlejrens Museum

Tid og sted: Torsdag den 10. oktober 2024, kl. 15.00 til 16.00, Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa. Arrangementet afholdes i Foredragssalen.

- # -

Rigsarkivet Aabenraa indbyder til **Tastegruppe onsdag den 16. oktober 2024.**

Vil du arbejde med historiske kilder? Har du en computer, tid og lyst til at læse gammel håndskrift? Så er det måske noget for dig at blive frivillig indtaster.

I [Rigsarkivets indtastnings-portal](#) kan du være med til at afskrive arkivalier og gøre dem søgbare, så alle kan få adgang til dem på en nem måde.

Hvis du har lyst til at mødes med andre, kan du være med i tastegruppen. Her kan du få hjælp fra personalet og udveksle erfaringer med andre tastere.

Du skal medbringe bærbar computer, som skal kunne gå på trådløst net. Vi sørger for kaffe og kager.

Som noget nyt vil der også være tastedage *nogle onsdage* i læsesalens åbningstid

Tid og sted: Onsdag den 16. oktober 2024, kl. 10.00 til 14.45, Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding sker via e-mail til: crowd@rigsarkivet.dk. Tilmeldingsfrist den 14. oktober 2024.

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 24. oktober 2024 til foredraget "*Grundtvig og Sønderjylland*".

Grundtvigs ideer om dankhed og højskoler fik stor betydning for de danske sønderjydere nationale kamp i 1800-tallet, men hans egne tanker om Sønderjylland, landsdelens statsretlige stilling og den danske bevægelse var ikke altid entydige. Til gengæld var de selvstændige, navnlig i forhold til den dominerende nationalliberale fortælling om Slesvig i København.

Grundtvig var således imod Slesvigs indlemmelse i Kongeriget og den danske regerings forsøg på at genfordanske Mellemslesvig med tvang. Efter 1864 gik han ind for en deling af Slesvig.

Foredraget holdes af editionsfilolog Jens Lei Wendel-Hansen, Center for Grundtvig-forskning ved Aarhus Universitet og arrangeres i samarbejde med Folkeuniversitet og Historisk Samfund for Sønderjylland Aabenraa kreds.

Tid og sted: Torsdag den 24. oktober 2024, kl. 15.00 til 16.00, Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa. Arrangementet afholdes i Foredragssalen.

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 31. oktober 2024 til arrangementet "*Vejledning i slægtsforskning og arkiver*", hvor garvede slægtsforskere stiller deres viden og erfaring til rådighed.

Tid og sted: Kl. 10.00-14.00. Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding er ikke nødvendig.

HUSK: Sygesikringskort og billed-ID, da alle læsesalens gæster skal registreres.

Læs mere på Rigsarkivets website under [arrangementer](#).

- # -

Slægtshistorisk Forening Sønderjylland inviterer torsdag den 31. oktober 2024 til foredraget "*Gentlemanpiraterne*" og *Aabenraadamperen 'Gustav Diedrichsen'. En fantastisk fortælling fra 1933*" ved museumsinspektør Frederik Lyng Vognsen, Museum Sønderjylland.

Natten til den 27. februar 1933 blev Gustav Diedrichsen kapret af kinesiske pirater. Gustav Diedrichsen var et 3.500 tons dampskib, bygget i Kiel i 1930 og herfra sejlet til Asien under Kaptajn Johan Peter Jacobsen og rederiet Jebsen og Co. Skibsofficererne var sønderjyder, endda overvejende aabenraaborgere. Derfor må det også have vagt gys, gru og stor interesse, da de første personbeskrivelser af overfaldet nåede frem til

LASS Lokalhistoriske Arkiver og Samlinger i Sønderjylland

Aabenraa blot 3 uger senere. Maskinmester Borchers beretning blev nemlig trykt i avisen Hejmdal, der således tog sønderjyderne med på første række i gysset om fortællingen om, hvordan besætningen klarede "En Nat i de gule Sørøvers Vold".

Foredraget afholdes i samarbejde med FolkeUniversitet.

Entré: 50 kr. for gæster (dvs. ikke er medlem af foreningen). Gratis for medlemmer.

Tid og sted: Torsdag den 31. oktober 2024, kl. 19.00 til ca. 21.00, Lokale M3.3, Multikulturhuset, Nørre Havnegade 15, 6400 Sønderborg.

Vær opmærksom på, at Multikulturhuset på hverdage overgår til selvbetjening fra kl. 17 og man derfor skal være oprettet som bruger for at kunne komme ind. Det betyder, at man skal scanne sundhedskortet og indtaste sin bibliotekskode for at åbne døren.

Parkering:

Der henvises til parkeringsanlægget på Nørre Havnegade (indkørsel overfor Hotel Alsik, hvor de første 2 timer er gratis) samt til de gratis p-pladser ved Kasernen og under Christian X's bro. Den lille p-plads overfor Multikulturhuset har kun få pladser og der er tidsbegrænset parkering.

- # -

Indsend gerne omtale af flere arrangementer samtidigt og i god tid.

Med venlig hilsen

Hanne Christensen,
webmaster@lass-sdjarkiver.dk